

"Великий Іоанн Златоуст, все життя якого було подвигом сповідництва, говорив, що боїться смерті не тому, що бажає продовження свого земного існування, а тому, що після смерті має бути суд. Що ж сказати нам, грішним? Тільки одне: «Господи! Нехай [безодня милосердя Твого](#) поглине безодню гріхів наших»".

З іншого боку Церква вчить, що молитвою ми можемо допомогти нашим православним померлим родичам і закликає нас бути милосердними до них (Лк 6:36).

1 листопада, у Дмитріївську поминальну суботу, митрополит Миколаївський і Очаківський Птирим звершив Божественну літургію та панахиду у Всіхвятському храмі м. Миколаєва. Архіпастирю співслужили клірики епархії.

{phocagallery
view=category|categoryid=3440|limitstart=1|detail=5|displayname=0|displaydetail=0|displaydownload=0|imagesadown=shadow1|displaybuttons=0|overlib=0|highslidedescription=1|overlib=1}

Архімандрит Рафаїл (Карелін) про пам'ять смертну.

Спочатку пам'ять про смерть буває важкою, але потім, коли під її впливом пристрасті втихомирюються, як дикі звірі під батогом приборкувача, людина відчуває вже не муку, а полегшення. Він ніби прокидається від сну, його розум, звільняючись від гніту пристрастей, стає більш ясним і чистим. Його душа, вже не прив'язана з такою силою до земного, як раніше, поступово починає відчувати свободу. Його серце починає прагнути чистоти, чому один із святих отців і сказав, що пам'ять про смерть чиста, хоча картини смерті жахливі.

Треба сказати, що в міру очищення людини змінюється сам характер роздумів про смерть, страх змінюється надією, і крізь темряву могили душа прозріває світло воскресіння.

Коли людина звикає до пам'яті про смерть, то відчуває, що вона звільняє її від рабства цьому світу, від кайданів пристрастей, від пригнічуючих помислів, які, як ноша, тиснуть на неї. Він починає любити пам'ять про смерть, вона представляється йому цнотливою подругою, вірним другом, завжди готовим втішити в скорботі²⁶. А найголовніше, пам'ять про смерть вчить людину, що справжній сенс дарованого їй життя не в кружлянні в земній суєті, а в підготовці до вічності.

Тому пам'ять про смерть – це провідник до Бога. Вона здобувається через примушення себе, зусиллям волі. Спочатку потрібно приділяти хоча б кілька хвилин протягом дня, щоб розмірковувати про те, що вся земля – величезна могила, в яку пішли незліченні покоління; ми помираємо ці могили, але скоро і нас покриє земля. Ми повинні просити Господа, щоб Він дав нам пам'ять про смерть як дар благодаті. Вимовляючи слова молитви, повинні думати, що, можливо, ця молитва буде в нашому житті останньою.